Čj. S 76/02 – 980 /02 – VO I V Brně dne 15. dubna 2002

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahájil dne 19. března 2002 dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, na návrh společnosti Renault Trucks ČR, s.r.o. se sídlem Šaldova 425/12, PSČ 180 00 Praha 8, IČ: 25 09 63 38, ve správním řízení zastoupené Mgr. Martou Jarošovou, advokátkou advokátní kanceláře Gide Loyrette Nouel se sídlem Krakovská 9, 110 00 Praha 1, r.č. 736120/0506, na základě plné moci ze dne 5.3. 2002 (ve stejném rozsahu byla dále zmocněna Mgr. Petra Kalistová, advokátní koncipientka advokátní kanceláře Gide Loyrette Nouel se sídlem Krakovská 9, 110 00 Praha 1, r.č. 745121/0173), správní řízení čj. S 76/02 dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve věci určení, zda předložený návrh Dealerské smlouvy, který upravuje vztahy společnosti Renault Trucks ČR, s.r.o., a jejích dealerů při distribuci a servisu nákladních vozidel značky Renault, obsahuje dohodu, která podléhá zákazu podle § 3 až 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Na základě provedeného řízení vydává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže toto

r o z h o d n u t í :

Určuje se, že návrh Dealerské smlouvy, který upravuje vztahy společnosti Renault Trucks ČR, s.r.o., se sídlem Šaldova 425/12, PSČ 180 00 Praha 8 a jejích dealerů při distribuci a servisu nákladních vozidel značky Renault, a to ve znění předloženém Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže dopisem ze dne 18. března 2002, neobsahuje dohodu podléhající zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 až § 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 19.3. 2002 obdržel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad”) návrh společnosti Renault Trucks ČR, s.r.o., se sídlem Praha 8, Šaldova 425/12, PSČ 180 00 (dále jen „Renault“), podaný na základě plné moci ze dne 5.3.2002 Mgr. Petrou Kalistovou, advokátní koncipientkou advokátní kanceláře Gide Loyrette Nouel se sídlem Krakovská 9, 110 00 Praha 1, r.č. 745121/0173, na „určení, zda přiložený návrh Dealerské smlouvy splňuje podmínky vyhlášky Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 204/2001 Sb. a zda se na ni vztahuje obecná výjimka ze zákazu dohod narušujících soutěž“.

Úřad předložený návrh zástupce účastníka posoudil jako návrh na určení dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“) zda předložený návrh Dealerské smlouvy, který upravuje vztahy společnosti

Renault a jejích dealerů při distribuci a servisu nákladních vozidel značky Renault, obsahuje dohodu podléhající zákazu podle § 3 až 6 zákona.

Společnost Renault dováží do České republiky nákladní vozidla vyrobená společností Renault V.I., založenou podle francouzského práva, se sídlem 99 route de Lyon, 69802 St. Priest, Francie. Předložený návrh dealerské smlouvy je výsledkem přípravy nových smluv o distribuci a servisu, které chce Renault uzavírat se svými dealery.

Vymezení relevantního trhu

Relevantní trh se obecně chápe jako místo, kde se střetává nabídka s poptávkou. Věcně jsou do něho zahrnuty všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá z hlediska jejich vlastností, ceny a zamýšleného způsobu použití za shodné, zaměnitelné nebo vzájemně zastupitelné. Z hlediska geografického je trh definován jako oblast, do které dotčené podniky dodávají zboží či služby, v níž jsou soutěžní podmínky dostatečně stejnorodé, přičemž může být rozlišena od sousedních oblastí, jsou-li na nich dány dostatečně odlišené soutěžní podmínky. Při vymezování relevantního trhu z hlediska časového je třeba vzít v úvahu minulý a očekávaný vývoj v čase, přičemž relevantní trh budou tvořit pravidelné, případně relativně trvale se opakující dodávky.

Ve správním řízení vymezil Úřad relevantní trh následovně:

- po stránce věcné jde o nové nákladní vozy.
- po stránce geografické jde o trh celostátní, neboť podmínky pro dodávky uvedených komodit jsou na celém území ČR dostatečně homogenní.
- po stránce časové jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami uvedeného zboží v průběhu celého roku.

Pro vymezení postavení soutěžitelů na relevantním trhu vycházel úřad z údajů za rok 2001 předaných účastníkem řízení.

<u>Počet prodaných nových nákladních vozů</u>
(přehled devíti nejprodávanějších značek z celkového počtu prodaných vozů)

značka	počet prodaných ks	podíl %
DAF	893	11,7
IVECO	1157	15,19
LDV	34	0,45
MAN	814	10,69
MB	1469	19,29
Nissan	188	2,47
Renault	845	11,09
Scania	555	7,29
Volvo	556	7,3

Podíl značky Renault na relevantním trhu nových nákladních vozů činí 11,09%.

Posouzení Smlouvy z hlediska zákona a Vyhlášky Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 204/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona, pro určité druhy dohod o distribuci a servisu motorových vozidel

Podle § 3 odst. 1 zákona jsou zakázané a neplatné dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku. Zakázanými ve smyslu § 3 odst. 1 zákona jsou zejména dohody výslovně uvedené v § 3 odst. 2 pod písm. a) – f) zákona, jako např. dohody o cenách, o rozdělení trhu, apod.

Předložený návrh dealerské smlouvy obsahuje ve svých ustanoveních čl. 3 odst. 1 a odst. 2, v příloze č. 1 a č. 4 návrhu dealerské smlouvy, dohody mezi soutěžiteli (jedná se o dohody o rozdělení trhu v rámci sfér odpovědnosti za trh) podle § 3 odst. 2 písm. c) zákona, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, a jsou tedy zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku.

Zákon označuje v § 5 odst. 2 dohody soutěžitelů, kteří působí na různých úrovních trhu zboží, jako vertikální dohody. Úprava vztahů mezi společností Renault a jednotlivými dealery podle Smlouvy je proto vertikální dohodou.

V ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) zákon stanoví, že zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona se nevztahuje na vertikální dohodu, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 10 % (pravidlo *de minimis*). Podle § 6 odst. 2 písm. b) zákona vynětí ze zákazu dohod podle odst. 1 nepodléhají vertikální dohody o přímém a nepřímém určení cen kupujícímu pro další prodej zboží nebo o poskytnutí kupujícímu pro tento další prodej úplné ochrany na vymezeném trhu.

Jak je uvedeno výše, podíl společnosti Renault na relevantním trhu prodeje nových vozů v ČR činí 11,09 %, proto nelze pravidlo de minimis na dohody obsažené v návrhu dealerské smlouvy aplikovat.

V článku 3 odst. 1 návrhu dealerské smlouvy pověřuje Renault prodejem výrobků jednotlivé dealery ve vymezených sférách odpovědnosti za trh. V čl. 3 odst. 2 se Renault zavazuje ve sféře odpovědnosti dodávat výrobky za účelem dalšího prodeje pouze dealerovi. Dealer je podle podmínek pověřen společností Renault jako výlučný distributor ve sféře odpovědnosti za trh za účelem:

a) prodeje vozidel a dílů na vlastní účet;
b) poskytování služeb.

Smyslem návrhu dealerské smlouvy je tedy poskytnout dealerovi úplnou ochranu na vymezeném trhu (sféra odpovědnosti za trh - přílohy č. 1 a 4 návrhu dealerské smlouvy), proto by v souladu s § 6 odst. 2 písm. b) zákona ani v případě, že by podíl účastníků dohody nedosahoval hranice stanovené v § 6 odst. 1 písm. b) zákona, dohoda nepodléhala vynětí ze zákazu dohod.

Na základě § 26 odst. 1 zákona vydal Úřad vyhlášku č. 204/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona, pro určité druhy dohod o distribuci a servisu motorových vozidel (dále jen „vyhláška“).

Podle § 1 odst. 1 cit. vyhlášky se zákaz podle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na dohody o distribuci a servisu motorových vozidel uzavřené mezi dvěma soutěžiteli, které obsahují závazek v rámci vymezeného území dodávat pouze druhé straně dohody nebo druhé straně dohody a určenému počtu jiných soutěžitelů působících v rámci distribučního systému za účelem dalšího prodeje nová motorová vozidla určená pro použití na veřejných komunikacích se třemi a více koly a náhradní díly těchto vozidel, za podmínek stanovených touto vyhláškou.

Předmětem posuzovaného návrhu dealerské smlouvy je úprava vztahů společnosti Renault a jejích dealerů při distribuci a servisu nákladních vozidel značky Renault. Výhradnost vztahu Renaultu a dealera vyplývá jednoznačně z výše citovaných čl. 3 odst. 1 a čl. 3 odst. 2.

Vymezeným územím je v návrhu dealerské smlouvy a v přílohách jednoznačně určená sféra odpovědnosti za trh. Návrh dealerské smlouvy upravuje prodej nových vozidel vyrobených společností Renault V.I. akciová společnost založená dle francouzského práva se sídlem 99, route de Lyon, 69802 St. Priest, Francie, dílů - veškerých původních automobilových součástí včetně montáže, které dodává Renault, a servis výrobků.

Vynětí ze zákazu dohod podle § 3 odst. 1 zákona se vztahuje pouze na dohody, které obsahují závazky dodavatele i distributora obsažené v § 6 vyhlášky. V ustanovení § 7 vyhláška obsahuje taxativní výčet dohod , na které se zákaz podle §3 odst. 1 vztahuje.

Porovnáním návrhu Dealerské smlouvy s ustanoveními § 6 a 7 vyhlášky dospěl Úřad k závěru, že obsahuje všechny dohody upravující výslovné závazky distributora i dodavatele předvídané v § 6 vyhlášky a zároveň neobsahuje žádnou z dohod, které jsou v uvedeném ustanovení § 7 vyhlášky označené jako zakázané ve smyslu § 3 odst. 1 zákona.

Úřad dále konstatuje, že podíl společnosti Renault na trhu v České republice není vyšší než v § 8 vyhlášky stanovený podíl 30 %, tzn., že zboží tvořící předmět předloženého návrhu dealerské smlouvy je vystaveno na trhu účinné konkurenci a na dohodu se uplatní výhody obecné výjimky ze zákazu dohod stanovené vyhláškou.

Předložený návrh dealerské smlouvy představuje v souladu s § 1 odst.1 vyhlášky návrh dohody o distribuci a servisu motorových vozidel uzavřený mezi dvěma soutěžiteli, který obsahuje závazek v rámci vymezeného území dodávat pouze druhé straně dohody nebo druhé straně dohody a určenému počtu jiných soutěžitelů působících v rámci distribučního systému za účelem dalšího prodeje nová motorová vozidla určená pro použití na veřejných komunikacích se třemi a více koly a náhradní díly těchto vozidel, a to za podmínek stanovených vyhláškou, nevztahuje se na něj tedy zákaz podle § 3 odst. 1 zákona.

Praxe v EU

Problematika dohod o distribuci a servisu nových motorových vozidel je v EU upravena nařízením Komise ES č. 1475/95 ze dne 28. června 1995 (obecná výjimky z článku 85 odst. 3), se kterým je česká právní úprava plně harmonizována.

Závěr

Úřad konstatuje, že předložený návrh dealerské smlouvy spadá pod obecnou výjimku ze zákazu dohod narušujících soutěž, upravenou ve vyhlášce, a nevztahuje se proto na něj zákaz stanovený v § 3 odst. 1 zákona. Úřad proto v určovacím řízení rozhodl, že posuzovaný

návrh dealerské smlouvy neobsahuje dohodu, která by podléhala zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 až 6 zákona.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Jana Konopiská
pověřená řízením odboru

Rozhodnutí obdrží:
Advokátní kancelář
Gide Loirette Nouel
Krakovská 9
110 00 Praha 1